

מתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של ר'בן של ישראל רש"י הקדוש ר'בינו
שלמה יצחקי נסתלק כ"ט תמוז (ד' אלפים תתס"ה)

הגה"צ רבי שמואל אהרן יחלביץ זצוק"ל בעל 'מעיל שמואל',
חתנו של מרן הגה"צ רבי אריה לוי זצוק"ל, וגיסו של מרן פוסק
הדור רבינו רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל, היה משמש בילדותו
את זקנו הגאון רבי יצחק יעקב יחלביץ זצוק"ל בכל עת מצוא.

פעם ביקש ממנו זקנו שילווהו אל הכותל המערבי. לא היה
להם כסף כדי לשכור כרכרה, לכן תמך הנכד ביד הסב ויצאו
שניהם רגלי לדרך הארוכה עד הכותל המערבי. כשהגיעו לעיר
העתיקה, הרגיש הסבא שכוחותיו אזלו, ואינו מסוגל להמשיך
כעת אפילו בהליכה קצרה.

היה שם בית כנסת בסמוך, ונכנסו שניהם לבית הכנסת.
כעשרים יהודים ישבו שם סביב השולחן, ואיש הדור צורה
מסר בפניהם שיעור עיון בחומש רש"י. הילד שמואל אהרן
תמה מאד, עד היום הוא חשב שלימוד חומש רש"י שייך רק
לדרדקים בחיידר, וכאן הוא רואה לראשונה גם יהודים
מבוגרים מתאספים יחד לשמוע שיעור בחומש רש"י.

כשראה שסבו מקשיב בריכוז לשיעור, הקשיב גם הוא, וממש
אורו עיניו. הרב הקריא את דברי רש"י ודלה פנינים ממעמקי,
דייק בכל מילה בלשונו, והסביר למה ראה רש"י להביא כאן
דברי המדרש, ומדוע שינה רש"י קצת מלשון המדרש. היתה זו
ממש מערכה מאירת עינים.

כשהשיעור הסתיים, קם הסב ממקומו, ונתמך שוב בנכדו
הילד. באמצע הדרך שאל הילד שמואל אהרן לזקנו על זהותו
של מגיד השיעור, אה, ממש שפתיים - חיך הסב, הסברה
נפלאה יש לו, אילו היה מלמד דף גמרא, היו כל שומעיו
מבינים את הסוגיא על בוריה ללא יוצא מן הכלל.

אם כן - שאל הילד, מדוע באמת הוא אומר שיעור דוקא
בחומש רש"י, ולא בגמרא והלכה. ראשית כל - השיב הסב,
גם חומש תורה הוא. אך שמע ואספר לך, בשביל סיפור זה
בלבד - אמר הגה"צ רבי שמואל אהרן לימים - היתה כל הדרך
כדאית. ומעשה שהיה כך היה:

אחיו של המגיד שיעור היה תלמיד חכם וירא שמים, חריף
ובקי. לימים הלך לעולמו, ולאחר פטירתו נתגלה לאחיו -
לרב שאמר עתה את השיעור, פניו היו זוהרים כזוהר הרקיע,
לבושו קרני אורה, אך רגליו היו יחפות. נרעש האב ושאל, היכן
מנעליך. ענהו האב בעצב, מן השמים מנעו ממני מנעלים, מכיון
שלא נזהרתי ללמוד בכל שבוע את הפרשה עם פירוש רש"י,
הסתפקתי בכך שעברתי את הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום,
והעתמקתי בלימוד גמרא ופוסקים בלבד.

שאל אותו האב, אמור נא לי, היש לך תקנה, האם אוכל להועיל
לך בדבר מה. כי הבין שאם אחיו נגלה אליו וסח לו צרתו, בודאי
ברצונו שהוא יפעול לתיקונו. אמר לו הנפטר, אמנם כן, אם תאסוף
מנין אנשים ותלמד איתם את הפרשה עם פירוש רש"י בעומק
העיון, יהא בכך משום תיקון לנשמתו. מיד למחרת היום יסד האב
את השיעור הזה, ואני שמח שנקלענו אליו - סיים הסב את סיפורו.

מאז ששמע את הסיפור בילדותו ועד יומא האחרון, דקדק הגה"צ רבי
שמואל אהרן יחלביץ זצוק"ל בזהירות יתירה, ללמוד כל שבוע פירוש
רש"י על הפרשה, בנוסף לקריאת שנים מקרא ואחד תרגום, ואף הורה
כן לבניו ולנכדיו. ומידה טובה מרובה, הלומד כל שבוע פירוש חומש רש"י,
זוכה לשבת במתיבתא דרש"י הקדוש בגן עדן, כמו שהעידו הצדיקים.

הרבי הקדוש זצוק"ל לא הצליח לראות את החלב העומד מול עיניו

ועוד 'איפוא החלב'. כמובן שסיפור הדברים נתפרסם
מיד בכל עיירת ניקלשבורג, וכל אנשי העיר החיו
ושיבחו להשי"ת, על ששלח להם צדיק נשגב וקדוש כל
כך, לכהן פאר ברבנות העיר.

והיא שעמדה לאבותינו ולנו

באחד מימי חול המועד פסח ביקר אחד מחסידיו
אמשינוב, אצל הרבי הקדוש מרן רבי ישכר דוב מבעלזא
זצוק"ל, ואמר לו ווארט נפלא על ההגדה של פסח,
שרבינו מבעלזא זצוק"ל נתפעל מזה עד מאד.

דהנה לפני שאומרים "והיא שעמדה
לאבותינו ולנו", כותב בעל ההגדה "כסה
את המצות ויגביה את הכוס". וביאר הרבי
הקדוש רבי יצחק מווארקא זצוק"ל כוונת
הדברים, דהנה המצות מרמזות על מצות
דאורייתא, ואילו הארבע כוסות מרמזות
על מצות דרבנן, שהרי הד' כוסות הוא רק
תקנת חז"ל ולא מדאורייתא.

והנה אנו רואים בחוש, שמה שעומד לנו
בגלותנו הוא דוקא המצוות דרבנן, עוד
יותר ממצוות דאורייתא. שהרי לאחר
חורבן בית ראשון היו בני ישראל בגלות
בבל שבעים שנה בלבד, ובכל זאת בזמן
מועט זה ירדו בני ישראל מאד, והרבה
מהם התחתנו עם גויים רחמנא ליצלן,
מפני שעדיין לא היתה אז תקנות חכמים
בענין זה.

אבל לאחר שגזרו חז"ל בימי בית המקדש השני על
יינם ועל פיתן ושמן וחלבן של העובדי כוכבים,
כמבואר בדף היומי שלנו (ע"ז לה:), כדי שלא יבואו
להתחתן חלילה עם בנום, אנחנו כבר בגלות כמעט
אלפיים שנה, ובכל זאת אנו עדיין בקדושה וטהרה,
ואין אנו מתבוללים חלילה עם הגויים. ורואים להדיא
שהתקנות דרבנן העמידו אותנו והחזיקו אותנו שנוכל
לעבור הגלות, עוד יותר ממצוות דאורייתא.

ולפיכך כשאומרים "והיא שעמדה לאבותינו ולנו"
- בגלותנו, יש לכסות את המצות דאורייתא,
ולהגביה את הכוס שהוא רק מדרבנן, כדי להראות
שדוקא המצוות דרבנן החזיקו אותנו בגלותנו.

כאשר שמע רבינו הקדוש המהר"ד מבעלזא
זצוק"ל את הדברים היקרים, אמר לבנו הרבי
הקדוש מבילגורייא זצוק"ל, שירשום את
הדברים על גבי הכתב. שאל הרבי הקדוש
מבילגורייא, הרי חול המועד היום. ענה לו
אביו המהר"ד מבעלזא, ווארט יקר כזה
מותר לכתוב גם בחול המועד, ס'איז א
טײַערע נאָרט - זה ווארט יקר.

ואין ישראל רואהו

כאשר רבינו הקדוש הרבי ר' שמעלקא זצוק"ל הגיע
לניקלשבורג, לכהן ברבנות העיר, הכין אחד מתלמידיו
שהיה גביר עצום קבלת פנים מפוארת כיהא וכיאות
לצדיק כזה. מאכלים רבים ודשנים הוגשו לקהל, וגם
השתיה כדת אין אונס, בכלים מכלים שונים, הסוכר
הוגש בכלי מפואר אחד, והקפה בכלי מפואר נוסף,
והחלב בספל גדול ומיוחד.

בעת מעמד קבלת הפנים, הציע הגביר לרבינו שישתה
כוס קפה, רבינו הודה לו והתחיל להכין לעצמו כוס
קפה, לקח כוס והכניס בו קפה מהכלי
המיוחד, וסוכר מהכלי המיוחד, מזג
בכוס מים חמים ורותחים מהדוד,
ועכשיו הגיע התור לשפוך את החלב
לתוך הכוס. רבינו שאל לגביר 'איפוא
החלב'. הגביר הראה לו באצבעו ברוב
הנאה, את הספל המיוחד עם החלב
שנמצא על השולחן.

עברו כמה רגעים ורבינו שואל אותו
עוד פעם 'איפוא החלב'. הדבר היה
קצת מוזר לגביר, אך הוא הראה שוב
פעם לרבינו, על ספל החלב. אמנם
רבינו חזר ושואל שוב ושוב בכל כמה
רגעים, 'איפוא החלב'. הגביר הבין
שמשוהו לא כשורה כאן, בודאי לא על
חינם שואל הרבי עוד פעם ועוד פעם על
החלב.

מיד רץ החוצה ושאל לבעלת הבית על מהות החלב.
פרצה האשה בבכי עצומה בבושת פנים, שהיות והיתה
עסוקה עד מאוד בהכנת הקבלת פנים המפוארת, לא
היה לה רגע פנוי, ולכן לא עמדה בשעה שהמשרתת
הגויה חלבה את החלב. תיכף רץ הגביר חזרה לרבינו,
כשפיו מלא בשבח והודיה להשי"ת, שהרבי הקדוש לא
נכשל על ידו באיסור חלב עכ"ס. אך שאל בפליאה,
למה זה שאל הרבי כל כך הרבה פעמים 'איפוא החלב'.

השיב לו רבינו, הלא זה משנה מפורשת בדף היומי
שלנו (ע"ז לה:): 'חלב שחלבו עובד כוכבים ואין
ישראל רואהו', וכך פסק השולחן ערוך (י"ד ס' קטו
ס"א) ממש בזה הלשון 'חלב שחלבו עובד כוכבים ואין
ישראל רואהו'. ופירוש הדברים כך הוא, חלב שנחלבה
על ידי גוי, 'אין ישראל רואהו', מאחר שהחלב אסור
בשתיה, לכן מי שהוא בבחינת 'ישראל', 'אין רואהו'
את החלב, כיון שהוא מטהר תמיד את עיניו, ונזהר שלא
לראות דבר האסור לו.

לכן - סיים רבינו ואמר לגביר - לא ראיתי כלל שום
ספל חלב, ולא הצלחתי להבין מה שאמרת לי כמה
פעמים, שיש ספל מיוחד של חלב על השולחן, שהרי
אני לא רואה לא חלב ולא ספל, ולכן שאלתי אותך עוד

הרבי
הקדוש
לא
נכשל

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן אדמו"ר מדאראג שליט"א

הפסוק בישעיה (כו, כ), 'לֹא עָמִי בְּחֶדְרֵי וְסֹגֵר דְּלִתֵּיךְ בְּעֶדְךָ חָבִי כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם'. נכספה וגם כלתה נפשי לבוא לחצר הקודש דאראג, במוצאי שבת קודש פרשת בהעלותך למלוה מלכה. אבל בליל שישי התחיל המלחמה ולא יכלתי להגיע. השבוע פרשת שלח, שבת מברכים חודש תמוז, זכיתי לראשונה בזכות אבותי, להגיע להוד כ"ק מרן הרבי שליט"א לסעודת מלוה מלכה.

הציבור גודל בלי עין הרע בחצר הקודש, כל חסיד רוצה לזכות להיות בטיש מלוה מלכה, אך המקום צר מלהכיל בלי עין הרע כן ירבו, ולכן רק בעלי השמחה והשושבינין זוכים להשתתף, החתנים, ההורים הסבים וכו' וכו'. מי שלא זכה להשתתף, לא יבין כמה ניתן להתעלות במלוה מלכה.

החסידים מספרים לי, שהרבי שליט"א במסירות נפש, כבר קרוב לחצי יובל שנים לא מוותר לאכול סעודת מלוה מלכה במנין. כידוע מה שמובא בספרים הקדושים דעיקר תחיית המתים, היא בכוח סעודת מלוה מלכה. קדוש ה' מרן הרבי רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל אמר, בעיר שמתאספים שם אנשים לסעודת מלוה מלכה, היא טובה לכל העיר.

כששרו אצל הרבי שליט"א 'איש חסיד היה', חשבת, 'זמתי ונמכרתי להעבידי לכבודך ולא לכבודי', מרן הרבי שליט"א עבד ה', מתאמץ עד כלות הנפש בסעודת מלוה מלכה ברוב עם, 'לכבודך' בורא עולם. הרבי שליט"א שרוי בחולשה אחרי העבודה של שבת קודש, אחרי התורה בליל שבת קודש, ואחרי התורה בשעת רעווה דרעווין. מי שעוד לא טעם 'שבת קודש בחצר הקודש דאראג' עד עצם היום הזה, מוזמן לבוא ולטעום מעין עולם הבא.

מה נותן לרבי שליט"א את הכוח, התשובה היא, בזמר ששרו אחר כך במלוה מלכה, 'הקול קול יעקב', הקול תורה, אהבת התורה, יגיעת התורה, ידיעת התורה של החסידים. אני מודה לבורא עולם על הזכות הנדירה שזכיתי במוצאי שבת קודש פרשת שלח, להשתתף בסעודת מלוה מלכה, והלואי שאזכה לזה עוד ועוד ועוד.

כשנכנסתי למלוה מלכה לא היה מקום אפילו למחט, אך העסקנים החשובים בחצר הקודש קיבלו אותי בסבר פנים יפות ודאגו שיהיה לי הכל, חלה, לשבת במקום קרוב לרבי, וכל המצטרף. הרבי שליט"א מקבל אותי במאור פנים נדיר, ומזמין אותי אחרי סעודת מלוה מלכה להיכנס לקודש פנימה. זה דבר נדיר בחצר הקודש להיכנס בקודש פנימה אחרי סעודת מלוה מלכה. השעון הוא דבר מאד מקודש בחצר הקודש, בכל טיש נמצא שעון על השולחן של הרבי. באי ביתו של הרבי שליט"א אמרו לי, שאולי אולי אני יצליח לדבר כמה דקות. אך בחסדי ה' זכיתי להיות בקודש פנימה זמן מאד ממושך.

הרבי שליט"א מבקש ממני לשבת לצידו, עניתי שאני לא מרגיש ראוי. הרבי שליט"א מרבה לשבח ולהלל את אבא רבי שמואל צבי בן רבי בנימין קובלסקי זצ"ל, ה'אנא עבדא'. הרבי מתעניין כמה שנים יש מפטירתו, והרבי שליט"א משבח את הצאצאים של אבא זצ"ל.

אמרתי לרבי שליט"א, שעד עצם היום הזה, כמעט לא זכיתי במלוה מלכה לשמוע בזימון 'הששמחה במעונו', אצל הרבה אנשים אחרי שעורכים שבע ברכות בסעודה שלישית, כבר לא עורכים עוד שבע ברכות במלוה מלכה. 'הששמחה במעונו', יש שמחה גדולה בשמים ממעל, לראות את הפירות הטובות מכוחו של הרבי שליט"א. עונה לי הרבי שליט"א ברוב ענווה, שהכל בא מכוחו של הסבא קדישא, מרן בעל האמרי שפר מדאראג זצוק"ל, שהרבי שליט"א דבוק בו בכל עת ובכל שעה.

לפתע נכנס בנו בכורו ויקירו של הרבי שליט"א, איש השלם הרה"צ רבי אשר שליט"א. נפשו קשורה בנפשו, אין יום שהרה"צ לא מסתגר עם אביו, ולומדים ביחד שעות על גבי שעות. הרבי שליט"א שואל אותו, האם הוא מכיר אותי. הרבי שליט"א מספר לי על הקירבה יתירה שבנו זכה אצל מרן שר התורה, בעל הארי שאג מדז'מיגארד זצוק"ל. הרה"צ שעסוק יומם ולילה בכל חלקי התורה נגלה ונסתר, ועוסק גם בצרכי ציבור, עומד לפני אביו הרבי שליט"א בהכנעה שאין דומה לו. הרבה למדתי והחכמתי במוצאי שבת קודש פרשת שלח תשפ"ה, איך צריכים לקיים בהידור מצוות כיבוד אב.

כשיצאתי מהקודש פנימה סיפר לי הרה"צ, על 'פֶּשַׁעֵקֶל' שהוא אמר בבחרותו לרבי מדז'מיגארד זצוק"ל בהלכה, מאביו הרבי שליט"א, והרבי זצוק"ל תיכף ומיד הביא לו הרבה מראי מקומות, כאסמכתא לדבריו של אביו הרבי שליט"א יבדל לחיים טובים וארוכים.

גם אני הקטן יוסיף, ותודה מיוחדת למכון הוצאת ספרים של חצר הקודש דאראג, על ההדפסה של ה'תורה' כבר מיד במוצאי שבת קודש, כדי שהחסידים ששמעו את התורה בשבת, יוכלו לשנן לעצמם כל השבוע, מה הרבי שליט"א אמר בליל שבת וברעווה דרעווין.

הרבי שליט"א בשעת רעווה דרעווין דיבר וזעק מנהמת ליבו הטהור, הדרכה ברורה מה לעשות בימים של מלחמה, ודיבר על הרש"י הקדוש (במדבר יג, טז), 'קה יושיעך מעצת מרגלים'. חשבתי בדרש בחמלת השם עלי ובסייעתא דשמיא, 'קה', כשיהודי דבוק בבורא עולם, זה יביא לו 'ישועה מעצת מרגלים', מהעצה של הַרְגָלִים לא טובים.

הרבי שליט"א בסעודת מלוה מלכה דיבר על מידת העזות, והזכיר את המשנה במסכת אבות (פ"ה מ"ב) 'עז פנים לגיהנום ובושת פנים לגן עדן'. בספר הקדוש שם משמואל (חנוכה תרע"ג) מובא, שהכוח של הימים הקדושים של ימי חנוכה הוא, כי החשמונאים לקחו את העזות של היוונים לצד הקדושה.

מורי ורבי, אביהם של ישראל, מרן הרבי הקדוש בעל הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל, קרא לי לשיחה כשהייתי בחור צעיר, ברחוב מינץ בבני ברק, ואמר לי ווארט יקר על המשנה 'עז פנים לגיהנום ובושת פנים לגן עדן', בשם הרבי הקדוש רבי בער המגיד ממעזריטש זצוק"ל, שיהודי הדבוק בבורא עולם ויש לו 'עזות' דקדושה, יכול לפעמים לצאת לרחוב שהוא בבחינת 'גיהנום', כי הוא יודע לשמור על עצמו. אבל 'בושת פנים', מי שלא מספיק דבוק בקונו, 'לגן עדן' הוא מוכרח לשבת בבית המדרש יומם ולילה, כלשון הגמרא במסכת קידושין (ל), אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש.

הפסוק בישעיה (י, י) 'אֲמָרוּ צִדִּיק כִּי טוֹב כִּי פָּרִי מַעַלְלֵיהֶם יֵאָכֵל'. מסביר המצודת דוד, 'שבחו ורוממו את הצדיק, כי עשה את הטוב'. כשיצאתי מחדרו של הרבי שליט"א, הייתי כל כך נרגש, והרגשתי שאני צריך לשנות משהו ולנוח קצת, ולכן חזרתי למקום ששם היה הסעודת מלוה מלכה.

כמובן שהחסידים הדבקים ברבם שליט"א, התעניינו מה היה תוכן השיחה. בחרתי להגיד להם ווארט שבורא עולם האיר לי בדרש, בדף היומי במסכת עבודה זרה (דף ג), שאמרתי את זה גם לרבי שליט"א בקודש פנימה, והרבי שליט"א שמח ונהנה מאד מהווארט. ישב שם בחור חשוב שיגע בתורה הקדושה, נכדו של גאון ישראל, גדול מרבן שמו, מורי ורבי הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א, רבי אריה שליט"א שמזכה בחורים לשנן ששה סדרי משנה בעל פה, אשרי חלקו בזה ובבא, והוא ידע לצטט את לשון הגמרא במסכת עבודה זרה בעל פה. 'שבחו ורוממו את הצדיק כי עשה את הטוב'.

נברך את מרן הרבי שליט"א, יאריך ימים על ממלכתו, שנזכה בקרוב ממש שהרבי שליט"א ילווה אותנו, לקבל פני משיח צדקנו, אמן. (מתוך הפתיחה לשיעור באדיש - ע"ז דף ד', כ"ו סיון תשפ"ה)

מאצרות הפרשה

פינחס זה אליהו (פרקי דר"א פמ"ז), והוא חי וקיים (תרגום יונתן במדבר כה, יב). ולמה, הכלל, כי הגוף אשר באדם הוא רחוק מעבודת ה', כי הגוף הוא חושב הצטרפות שלו, רק הנשמה אשר באדם היא החושבת תמיד ביראת ה', אבל הגוף אינו כן, לכן הוא הולך לקבר. אבל באמת אם היה הגוף גם כן עובד את ה' תמיד לא היה אדם מת, וכן היה קודם חטא אדם הראשון.

ובאמת פינחס היה מוסר עצמו למיתה בזה המעשה כמאמר חכמינו ז"ל (סנהדרין פב), ונמצא שהגוף של פינחס לא חשב הצטרפות גופניות, רק היה עובד את ה' באמת כמו הנשמה, כי הגוף בעת עשותו זה המעשה היה כלא היה, שהרי מסר עצמו למיתה בזה המעשה שהיה עושה לעשות רצון ה', לכן נזדכך הגוף של פינחס, להיות חי וקיים. (קדושת לוי פינחס)

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661